

ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM
(ĐỀ CHÍNH THỨC)

Câu 1: (3 điểm)

- Biểu hiện của lòng khoan dung: (1 điểm)
  - Ôn tồn thuyết phục, góp ý giúp bạn sửa lỗi; tha thứ khi người khác đã biết lỗi và sửa lỗi. (0,5 điểm)
  - Nhường nhịn bạn bè, em nhỏ; công bằng vô tư khi nhận xét người khác (0,5 điểm)
- Phải có lòng khoan dung vì: (2 điểm)
  - Đối với cá nhân: Khoan dung là một đức tính quý báu. Người có lòng khoan dung được mọi người yêu mến, tin cậy và có nhiều bạn tốt. (1 điểm)
  - Đối với xã hội: Nhờ có lòng khoan dung, cuộc sống xã hội và quan hệ giữa mọi người trở nên lành mạnh, thân ái, dễ chịu. (1 điểm)

Câu 2: (4 điểm)

- Đề xây dựng gia đình văn hóa học sinh phải: (2 điểm)
  - Chăm học, chăm làm, kính trọng, vâng lời, giúp đỡ ông bà, cha mẹ, thương yêu anh chị em. (1 điểm)
  - Không đua đòi ăn chơi, không làm điều gì tổn hại đến gia đình. (1 điểm)
- Ý nghĩa của xây dựng gia đình văn hóa đối với cá nhân và gia đình: (2 điểm)
  - Gia đình là tổ ấm nuôi dưỡng giáo dục mỗi con người. (0,5 điểm)
  - Gia đình văn hóa góp phần rất quan trọng hình thành nên những con người phát triển đầy đủ, sống có văn hóa, có đạo đức và chính những con người đó đem lại hạnh phúc và sự phát triển bền vững cho gia đình. (1,5 điểm)

Câu 3: (3 điểm) Học sinh có thể có những những cách diễn đạt khác nhau, nhưng cần nêu được những ý cơ bản sau:

1. Không đồng tình với suy nghĩ của Hà vì: (0,5 điểm)
Dòng họ nào cũng có truyền thống tốt đẹp như cần cù lao động, yêu nước chống giặc ngoại xâm, hiếu thảo, hiếu học, truyền thống về nghề, về nghệ thuật, ... Ai cũng có quyền tự hào về dòng họ của mình. (1 điểm)
2. Góp ý cho Hà:
  - Cần tìm hiểu về truyền thống dòng họ mình để biết rõ những truyền thống tốt đẹp của dòng họ và học tập, phát huy. (0,5 điểm)
  - Không xấu hổ, tự ti mà hãy tự hào giới thiệu dòng họ với bạn bè. (0,5 điểm)
  - Cố gắng học tập, rèn luyện thật tốt để làm vẻ vang cho dòng họ. (0,5 điểm)